

Sygn. akt: X C 331/22 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Beata Kasprzyk

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2022 r. w Toruniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z **powództwa (...) spółki akcyjnej w W.**

przeciwko P. P.

Roszczenia z umowy pożyczki

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę **1817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych)** tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

sygn. akt X C 331/22 upr

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 lutego 2022 roku, powód (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od P. P. kwoty 7706,91 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Wskazał, że pozwany zawarł z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki, jednak nie dokonywał spłaty rat zgodnie z przyjętymi terminami. Powód nabył przedmiotową wierzytelność na podstawie umowy cesji.

Pozwany za pośrednictwem pełnomocnika wniósł odpowiedź na pozew, w której wnosił o oddalenie powództwa w całości, podnosząc szereg zarzutów mających skutkować oddaleniem powództwa m.in. zarzut spłaty zobowiązania, zarzut nieistnienia roszczenia co do zasady oraz co do wysokości. Wskazał również na niezgodność z zasadami współżycia społecznego pozaodsetkowych kosztów pożyczki, brak wymagalności roszczenia w dacie wskazanej przez powoda, brak legitymacji procesowej po stronie powoda, nie wykazanie prawidłowej reprezentacji pożyczkodawcy przy podpisywaniu umowy.

W odpowiedzi powód podtrzymał swoje żądanie oraz odniósł się do zarzutów pozwanego. W kolejnych pismach procesowych strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W celu uzyskania pożyczki pozwany utworzył swoje konto na stronie (...) poprzez dokonanie przelewu weryfikacyjnego na kwotę 1 zł. Przelew weryfikacyjny miejsce miał 13 marca 2019 roku. W tym samym dniu zawarta została pomiędzy pozwanym a pożyczkodawcą (...) Sp. z o.o. w W. umowa pożyczki nr (...). Całkowita kwota pożyczki wyniosła 9000

zł, prowizja 8964 zł, natomiast odsetki 1301,12 zł. Pożyczka miała zostać spłacona do dnia 15 października 2021 roku. Kwota pożyczki została przelana na konto pozwanego.

dowód: umowa pożyczki, k. 17-21; ramowa umowa pożyczki k. 28-46v; formularz informacyjny, k. 22-24v; harmonogram spłat, k. 25; potwierdzenie transakcji, k. 26-27

Na poczet pożyczki pozwany spłacił łącznie 11.446,56 zł.

Okoliczność bezsporna, nadto dowody: informacje o stanie zadłużenia, k. 8

W dniu 15 grudnia 2020 roku (...) Sp. z o.o. w W. oraz powód zawarły umowę cesji wierzytelności. Przedmiotem umowy była m.in. należność przysługująca cedentowi w stosunku do P. P..

dowód: porozumienie do umowy ramowej cyklicznego przelewu wierzytelności, k. 30-31; umowa ramowa cyklicznego przelewu wierzytelności, k. 70-84

Wobec terminowego braku spłaty poszczególnych rat, całość niespłaconej pożyczki została postawiona w stan wymagalności. Pismem z dnia 25 stycznia 2021 roku, pożyczkodawca wypowiedział pozwanemu. Wezwano jednocześnie pozwanego do spłaty zaległości w łącznej kwocie 1288,99 zł. Wobec braku spłaty w dniu 30 sierpnia 2021 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej niniejszym pozwem.

dowód: wypowiedzenie umowy, k. 28; przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 29

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny tut. Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, przedłożonych przez strony. Ich autentyczność nie była kwestionowana przez stronę przeciwną.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył zasadności dochodzonego roszczenia z tytułu pożyczki. Pozwany podniósł szereg zarzutów m.in. zarzut spłaty zobowiązania, zarzut nieistnienia roszczenia co do zasady oraz co do wysokości. Wskazał również na niezgodność z zasadami współzycia społecznego pozaodsetkowych kosztów pożyczki, brak wymagalności roszczenia w dacie wskazanej przez powoda, brak legitymacji procesowej po stronie powoda, nie wykazanie prawidłowej reprezentacji pożyczkodawcy przy podpisywaniu umowy.

Strona powodowa przedłożyła potwierdzenie dokonania przelewu weryfikacyjnego i przelewu pożyczki na konto pozwanego, wezwania do zapłaty i wypowiedzenie umowy pożyczki. Wobec powyższego Sąd uznał, że niewątpliwie doszło do skutecznego zawarcia umowy pożyczki, przedmiot zaś pożyczki został pozwanemu wydany. Bezsporne w sprawie było, iż pozwany spłacił na poczet pożyczki 11446,56 zł.

Rozstrzygając pierwszą ze wskazanych wyżej kwestii spornych jaką jest zasada odpowiedzialności pozwanej wobec powoda wskazać należy, że zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, zaś w myśl § 2 wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że w wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Powód występując z roszczeniem winien zatem wykazać skuteczne przejście uprawnień przysługujących mu w stosunku do pozwanej.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd dostrzegł, że umowa została zawarta przez osoby zawierające umocowanie wynikające z KRS. W umowie wskazano, że przedmiotem umowy są wierzytelności szczegółowo określone w załączniku do tejże umowy w postaci Wykazu Wierzytelności. Z powyższego wynika, że powód w celu wykazania nabycia wierzytelności wobec pozwanej, powinien przedłożyć wykaz wierzytelności, który stanowi załącznik do umowy (w formie papierowej). W zalegających w aktach sprawy dokumentach znajduje

się rzeczony załącznik, który bezsporne indywidualizuje nabytą wierzytelność w stosunku pozwanego. Zawiera on bowiem wszelkie niezbędne dane pozwanego oraz informacje o zawartej umowie pożyczki z pierwotnym wierzycielem. Bezspornie również ów załącznik można połączyć z umową cesji wierzytelności, uznając, że stanowi on integralną część umowy. W konkluzji Sąd uznał, że strona powodowa w pełni udowodniła fakt nabycia wierzytelności wobec pozwanej, a wykazanie tej okoliczności jest podstawą do uznania zasadności roszczenia powoda, które wynika z umowy cesji (art. 509 i nast. k.c.).

Umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę (art. 29 ust. 1 o kredycie konsumenckim). W przypadku umowy kredytu konsumenckiego zawartej na odległość, ustawodawca na kanwie art. 2 ust. 1 ustawy o prawach konsumenta przewidział, że może być ona zawarta z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość. Z powyższego wynika, iż zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga zachowania formy pisemnej i co do zasady umowa taka może być zawarta również za pomocą środków porozumiewania się na odległość. W takim przypadku nie zachodzi rzecz jasna konieczność osobistego podpisania umowy. Ze wskazanych powyżej okoliczności wynika, iż pozwany zawarł z wierzycielem pierwotnym umowę pożyczki, co – zgodnie z postanowieniem umowy – wymagało wcześniejszej rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy.

Co do zarzutu braku wymagalności roszczenia również on nie zasługiwał na uwzględnienie. Pożyczka stała się wymagalna na skutek wypowiedzenia umowy z powodu dokonywania braku spłat przez pozwanego. Natomiast w chwili składania pozwu nawet w braku wypowiedzenia, cała należność stała się wymagalna.

Strona pozwana podnosiła zarzut zastosowania przez powoda klauzul abuzywnych, które sprawiają, że postanowienia umowne w przedmiocie kosztów prowizji nie wiążą konsumenta. Do chwili wniesienia pozwu wpłacił na rzecz powoda łączną kwotę 11446,56 zł. W ocenie pozwanego spłaconą przez niego kwota pożyczki wyczerpuje zwrot udzielonego kapitału, koszt opłaty przygotowawczej oraz zwrot odsetek umownych i odsetek za opóźnienie.

Aby dany zapis umowny mógł zostać zakwalifikowany jako abuzywny a w konsekwencji nie wiązał stron umowy, spełniony musi zostać szereg warunków. Po pierwsze jedna ze stron musi mieć w sprawie charakter konsumenta, co z pewnością znajduje zastosowanie w niniejszym przypadku. Po drugie klauzula musi kształtować prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Przesłanka ta jako najbardziej istotna zostanie omówiona na końcu. Ponadto zapis musi zostać narzucony konsumentowi przez drugą stronę, a także nie może dotyczyć głównych świadczeń stron.

W ocenie Sądu nie może budzić większych wątpliwości, że pozwany nie miał faktycznego wpływu na kształt umowy w zakresie opłat dodatkowych. Umowa w sposób oczywisty została przygotowana poprzez uzupełnienie wzorca umownego, którym posługiwał się pożyczkodawca o dane osobowe pożyczkobiorcy oraz, być może, wysokość udzielanej pożyczki. Sąd zajął stanowisko, zgodnie z którym do głównych elementów umowy pożyczki należy sam fakt udzielenia pożyczki, przekazanie określonego przedmiotu pożyczki (tu: pieniędzy), obowiązek jej zwrotu oraz wysokość odsetek stanowiących zasadnicze wynagrodzenie pożyczkodawcy. Głównym świadczeniem nie jest natomiast prowizja będąca dodatkowym świadczeniem na rzecz pożyczkodawcy.

Przechodząc zatem do kwestii ewentualnego rażącego naruszenia interesów pożyczkobiorcy oraz ukształtowania jego praw i obowiązków w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, w ocenie Sądu z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku niniejszej prowizji. Powód zastrzegł w umowie prowizję w wysokości 8964 zł, która stanowiła 99,6 % kapitału (9000 zł). W ocenie Sądu tak ukształtowana prowizja z pewnością stanowi naruszenie przepisów o klauzulach abuzywnych i w takiej formie nie może wiązać konsumenta (pозwanego). Należy przy tym zwrócić uwagę, że pożyczka została zawarta na okres 30 miesięcy, a zatem na 2,5 roku, a więc już z racji należnych odsetek powód otrzyma stosowne wynagrodzenie z tytułu pożyczonego kapitału, zapewniające mu odpowiedni zysk. Rzecz jasna pożyczkodawca ma prawo do ustalenia również pozaodsetkowych kosztów pożyczki, muszą one jednak znajdować odzwierciedlenie w rzeczywistości poniesionych przez niego kosztach. Powód w niniejszej sprawie nie wykazał w żaden sposób, aby sporna prowizja była związana z faktycznie poniesionymi kosztami zawarcia i obsługi pożyczki. Pozwany

do chwili wniesienia pozwu wpłacił na rzecz powoda kwotę 11446,56 zł. W ocenie Sądu umowa zawierająca zapis o zawyżonych opłatach dodatkowych może w istocie stanowić obejście przepisów o odsetkach maksymalnych i stanowić dla pożyczkodawcy dodatkowe – zdaniem Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy - nieuprawnione źródło zysku.

Mając na uwadze powyższe oraz to, iż pozwany uiścił na rzecz powoda łączną kwotę 11446,56 zł wyczerpując tym samym zwrot udzielonego kapitału, powództwo podlegało oddaleniu, jako wynikające z klauzul abuzywnych na mocy art. 385¹ k.c. o czym orzeczono w punkcie I. sentencji wyroku.

O kosztach orzeczonego po myśli art. 98 k.p.c. Strona powodowa jako przegrywająca sprawę ponosi koszty celowej obrony strony pozwanej, stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. Na zasądzoną kwotę 1817 zł, składały się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1817 zł oraz kwota 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa.